UNIT VII

Lesson 37

ముఖర్జీగారు ట్రిన్సిపాల్ అయ్యారు

శర్మ : రవీ! ఎక్కడికి పోతున్నావు?

రవి : ముఖర్జీగారింటికి పోతున్నాను. ఆయన వాళ్ల కాలేజీకి (పిన్సిపాలు అయ్యాడు గదా!

శర్మ : అలాగా!

రవి : నీకు ఈ విషయం తెలియదా?

శర్మ : నాకు ఏ విషయాలు తెలియవు. నేను కిందటి వారం వాళ్ల ఇంటికి పోయాను గూడా!

MR.MUKHARJEE BECAME THE PRINCIPAL

Ravi! Where are you going?

I am going to Mr. Mukharjee's house. He is appointed as the principal of that college, you know!

Oh!

Don't you know this information?

I don't know anything. I had been to his house last week too.

రవి : నిన్న నాకు మోహన్ చెప్పాడు. Mohan told me yesterday.

శర్మ : మోహన్ ఎవరు? Who is Mohan?

రవి : నీకు మోహన్ తెలియదా? Don't you know Mohan?

కర్మ : ఓ తెలుసు. వుర్పిపోయాను. Oh! I know him. I forgot it. He ముఖర్జీ గారి అబ్బాయి గదూ! is Mukharjee's son. Isn't he?

రవి : అవును. నువ్వు గూడా వస్తావా? Yes. Will you also come?

శర్మ : పద పోదాం. అయితే గోపాలరావు Let us go. Then Gopalarao will వైస్ ప్రిన్సిపాల్ అవుతాడన్నమాట. become the vice-principal.

రవి : అవును. గోపాలరావుకు గర్వం ఎక్కువ. Yes. Gopalarao is egoistic. He తను అందరికంటే గొప్పవాణ్ణి thinks that he is a greatman. అనుకుంటాడు.

శర్మ : అంతేకాదు. అందరూ తన మాటే Not only that. He thinks that వినాలి అనుకుంటాడు. everybody should obey his

words.

రవి : కాని ముఖర్జీగారికీ, గోపాలరావుకూ But there is a lot of difference చాలా తేడా ఉంది. ఆయన ఇప్పుడు between Mr. Mukharjee and ద్రివిన్సిపాల్ అయ్యాడు గదా! వాళ్ల Gopalarao. You see, he beserలే జీ వాళ్లు ఇంటికి వెళ్ళే came Principal now. When his ద్రిన్సిపాల్గా మాట్లాడడు. ఒక colleagues go to his residence, స్నేహితుడిగా మాట్లాడ్డాడు.

pal. He speaks like a friend.

All right. Let's not bother about him. Do we get a bus now?

If there is no bus, it would be difficult to go.

రవి : బస్సుకు టైము అయింది గూడా! It is the time for bus.

శర్మ : పది నిమిషాల క్రితం ఒక బస్సు One bus left ten minutes ago. పోయింది.

రవి : మళ్లీ ఇప్పుడు యింకొకటి వస్తుంది. Now another bus will come

శర్మ : ముఖర్జీగారి పిల్లలకు తెలుగు బాగా Mukharjee's children know వచ్చు. ఆయనకేరాదు. Telugu very well. But he does not know it (Telugu).

రవి : అవును. మోహన్కు మంచి మంచి Yes. Mohan knows very good తెలుగు పాటలు గూడా వచ్చు. కాని Telugu songs too. But he బెంగాలీ పాటలురావు. doesn't know Bengali ones.

శర్మ : వాళ్ల చిన్నమ్మాయికి బెంగాలీ అసలు Their younger daughter does not రాదు. know Bengali at all.

రవి : బస్సుకు టైము అవుతున్నది. నీకు It's getting time for the bus. You ప్రమోషను వస్తుంది అన్నావు; said that you would get pro-వచ్చిందా? motion. Did you get it ?

శర్మ : ఈ సంవత్సరం డిపార్టుమెంటల్ If I pass the departmental test పరీక్ష పాసు అయితే వస్తుంది. this year, I will get it.

రవి : ఆలస్యం చెయ్యకు. వుళ్లీ Don't delay. The competition will కాంపిటీషను పెరుగుతుంది. become more. Pass such తొందరగా ఆ పరీక్షలు పాసుకా? tests soon.

శర్మ : ఏమిటి, ఇంకా బస్సు రాలేదు? Why the bus has not yet come. ఏమైందో! చెడిపోయిందేమో! What could have happened? Broke down?

రవి : అదుగో! ఒక్కసారే రెండు బస్సులు

వస్తున్నాయి.

See there, two buses are arriving at the same time.

శర్మ : అవును. వేస్త రెండు బస్సులో

మూడు బస్సులో ఒక్కసారి వస్తాయి.

లేకపోతే అసలు రావు.

Yes. When the buses come two or three of them come together.
Otherwise no bus at all.

DRILLS

a. Substitution drill

Model (ii) Model (iii)

రవి ప్రస్సిపాల్ అయ్యాడు. అతను ప్రస్సిపాల్ అవుతాడు.

నువ్వు సేను

నువ్వు ట్రిన్సిపాల్ఏ అయ్యావు. నేను ట్రిన్సిపాల్ని అవుతావు.

ఆయన ఆయన శర్మగారు నువ్వు నేను ఆమె మీరు సరళ ఆమె మవ్వ

నేను నారాయణగారు

Model (ii) Model (iv)

మనం టీచర్లం అవుదాం బస్సుకు టైము అయింది.

ౌక్టర్లు రైలు

మనం డాక్టర్లం అవుదాం. రైలుకు టైము అయింది.

మంచివాళ్లు కాలేజీ పెద్దవాళ్లు ఆఫీసు విద్యార్థులు నాటకం

Model (v) Model (viii) బస్సు పది నిమిషాల క్రితం పోయింది. నాకు పాటలు వచ్చు. ఆరు ತಿಲುಗು బస్సు ఆరు నిమిషాల క్రితం పోయింది. నాకు తెలుగు వచ్చు. హిందీ ಎನಿಮಿದಿ ఆటలు ఇరపై ఆరు కన్నడ రెండు మాటలు Model (vi) Model (ix) నాకు నీ పేరు తెలియదు. రవికి మా ఇల్లు తెలుసు. మీ ఊళ్ళు ఈ విషయాలు నాకు మీ ఊళ్లు తెలియవు. రవికి ఈ విషయాలు తెలుసు. శర్మ ఆఫీసు నా పేరు ఆ విషయాలు శర్మ ఇల్లు మీ కాలేజీలు మీ పేర్లు Model (vii) Model (x) గోపి తాను మంచివాణ్ణి అనుకుంటాడు. శర్మ కిందటి వారం ఇంటికి పోయాడు. సేమ గొప్ప గోపి తాను గొప్పవాణ్ణి అనుకుంటాడు. సేను కిందటి వారం ఇంటికి పోయాను. ఆయన చిన్న వాళ్లు కొత్త పాత నువ్వు Model (xi) హరికి తెలుగు వచ్చు; ఇంగ్లీషు రాదు. (ఆటలు-పాటలు) హరికి ఆటలు వచ్చు; పాటలు రావు. 1. శౌరికి చదవటం వచ్చు; రాయటం రాదు (వడ్డించటం-వంటచెయ్యి) 2. గిరిజకు పాటలు వచ్చు; ఆటలు రావు. (బొమ్మలుపెయ్యటం-మాటలు) 3. పద్మకు కన్నడం వచ్చు; మలయాళం రాదు. (ఇంగ్లీషు–తమిళం)

b. Interlocked substitution drill

రవి తింటే చపాతీలో పూరీలో తింటాడు. లేకపోతే అసలు తినడు
ఇడ్డీలు–ఉప్నా
రవి తింటే ఇడ్డీలో ఉప్మానో తింటాడు. లేకపోతే అసలు తినడు.
చేస్తే
రవి చేస్తే ఇడ్లీలో ఉప్మానో చేస్తాడు. లేకపోతే అసలు చెయ్యడు.
తీసుకోస్తే
సరళ
నవలలు–నాటకాలు
చదువు

c. Tranfsformation drill

Model (i)

రవి పెద్దవాడు అయ్యాడు.

- అ. రవి పెద్దవాడు అవుతున్నాడు.
- ఆ. పెద్దవాడు అవుతాడు.
- 1. గిరి లెక్సరర్ అయ్యాడు.
- 2. సరళ లెక్చరర్ అయింది.
- 3. బస్సుకు టైము అయింది.

Model (ii)

రమకు ఉత్తరం వచ్చింది. రమ తనకు ఉత్తరం మ్పింది అనుకున్నది.

- 1. గోపికి మంచి మార్కులు వచ్చాయి.
- 2. పద్మ దగ్గర డబ్బు ఉన్నది.
- 3. శారదను కమల పిలిచింది.

Model (iii)

రవికి రమ తెలుసు. రవికి రమ తెలియదు.

- 1. సరళకు విమల తెలుసు.
- 2. సరళకు మైసూరు తెలుసు.
- 3. నీకు ఈ విషయం తెలుసు.

Model (iv)

నాకు తెలుగు వచ్చు. నాకు తెలుగు రాదు.

- సరళకు పాట వచ్చు.
- రమకు పాటలు వచ్చు.
- 3. సుగుణకు హిందీ వచ్చు.
- గిరికి వంట వచ్చు.

Model (v)

- అ) గోపి గొప్పవాడు. గోపి తను గొప్పవాణ్ణి అనుకున్నాడు.
- ఆ) రమ కంటె రాజు పెద్దవాడు. రమ తన కంటె రాజు పెద్దవాడనుకున్నది.
- ఇ) హరికి తెలుగు వచ్చు. హరి తనకు తెలుగు వచ్చనుకున్నాడు.
- 1. సుగుణ అందరి కంటె పెద్దది.
- 2. మోహన్ డాక్టరు.
- 3. గిరిజ కంటె గిరి చిన్నవాడు.
- 4. రమ కంటె సుశీల పెద్దది.
- 5. సుగుణకు హిందీ వచ్చు.

d. Response drill

- Model (i) రవి సైకిలు మీద పెళ్తాడా? స్కూటరు మీద పెళ్తాడా? రవి సైకిలు మీదో స్కూటరు మీదో పెళ్ళాడు.
 - 1. ఇప్పుడు పదో నెంబరు బస్సు వస్తుందా? ఆరో నెంబరు బస్సు వస్తుందా?
 - 2. శారద మీ ఇంటికి పెళ్ళుందా? మా ఇంటికి పెళ్ళుందా?
 - 3. సరళ టీ తాగుతుందా? కాఫీ తాగుతుందా?
- Model (ii) అతను నీతో ఎట్లా మాట్లాడ్తాడు? (స్నేహితుడు) అతను నాతో ఒక స్పేహితుడిగా మాట్లాడ్తాడు.
 - 1. ఆ సంగతి నీకు ఎలా కనిపిస్తున్నది? (నాటకం)
 - 2. ఆయన ఎలా మాట్లాడుతున్నాడు? (డైరెక్టర్)
 - 3. ఆయన ఇంట్లో ఎలా మాట్లాడ్తాడు? (స్టిన్సిపాల్)

EXERCISES

a. Answer the following questions	based upon the text of the lesson					
1. శర్మ ముఖర్జీ గారింటికి ఎప్పుడు పోయాడు?	3. ముఖర్జీ గారికి తెలుగు వచ్చా?					
2. బస్సు ఎప్పుడు పోయింది?	4. ముఖర్జీ గారి పిల్లలకు తెలుగు వచ్చా?					
b . Fill up the blanks with suitable case suffixes.						
1. రవి తెలుగు రాదు.	4. ఆయన ఈ విషయం తెలియదు					
2. బస్సు టైము అయింది.	5. హరి పాటలు రావు.					
3. మోహన్ పాటలు వచ్చు.	6. సుగుణ ఆ విషయం తెలుసు					

- c. Fill in the blanks with తెలుసు/వచ్చు.
- 1. నాకు మీ ఇల్లు 4. సుబ్బారావుకు తెలుగు
- 2. నాకు పాటలు 5. హరికి రవి
- 3. మాకు ఆ విషయాలు 6. సుగుణకు మైసూరు
- \mathbf{d} . Fill in the blanks with ತಿಲಿಯದು/ತಿಲಿಯವು/ರಾದು/ರಾವು.
- 1. సరళకు పాట 4. సుబ్బారావుకు సరళ
- 2. నాకు పాటలు 5. హరికి హిందీ
- 3. మాకు ఆ విషయాలు 6. సుగుణకు మైసూరు

- e. Rewrite the following sentences as directed.
- 1. రవికి తెలుగు రాదు. (affirmative) 4. నేను పెద్దవాణ్ణి అయ్యాను. (present
- 2. గోపికి గుంటూరు తెలుసు. (negative) tense)
- 3. అవి అక్కడికి పోయాయి. (singular) 5. నువ్వ డ్వాకర్వి అయ్యావు. (imperative)
- **f**. Rewrite the following sentences as shown in the model.

Model

- అ. <u>రవికి</u> జ్వరం వచ్చింది. 1. కమల మంచి డాక్టరు.
 - రవి <u>తనకు</u> జ్వరం వచ్చిందనుకున్నాడు. 2. శారద బాగా పాడుతుంది.
- ఆ. <u>ఆమె</u> పాసు అయింది. 3. అతనికి డబ్బు కావాలి.
 - ఆమె త<u>ను</u> పాసు అయ్యాననుకున్నది. 4. సుబ్బారావు కోసం ఎవరో వచ్చారు.
- ఇ. రవి దగ్గర డబ్బు ఉంది.5. గిరిని నేను పిలిచాను.రవి తన దగ్గర డబ్బు ఉందనుకున్నాడు.6. రవి కంటె గిరి పెద్దవాడు.
- g. Answer the following questions as shown in the model.
- Model ఇప్పుడు రెండు బస్సులు వస్తాయా? మూడు బస్సులు వస్తాయా? ఇప్పుడు రెండు బస్సులో మూడు బస్సులో వస్తాయి.
 - 1. ఈ పని చెయ్యటానికి రెండు రోజులు కావాలా? మూడు రోజులు కావాలా?
 - 2. గోపీచంద్ ఇప్వేళ వస్తాడా? రేపు వస్తాడా?
 - 3. విజయలక్ష్మి కాఫీ ఇస్తుందా? టీ ఇస్తుందా?
 - 4. సత్యనారాయణ రైల్లో పెళ్తాడా? బస్సులో పెళ్తాడా?

VOCABULARY

కొ	to become; to be com-	గర్వం	proudness (n)
	pleted	తను	one's self
తెలియదు	is not known	గొప్ప	great; greatness
తెలియవు	are not known	తన	one's own; (oblique base
కిందటి	previous; earlier (adj.)		of తను
తెలుసు	is/are known (to be	ම්ਫਾ	difference
	known/understood)	లేకపోతే	otherwise; if not
వైస్[పిన్సిపార	ව්vice-principal	క్రితం	previous; ago

కాంపిటీషను competition వచ్చు is/are known రాదు is not known పెరుగు to grow; to increase రావు are not known (v.intr.) to break down; to go out |పమోషన్ చెడిపో promotion డిపార్ట్ మెంటల్ departmental of order (v.intr.) పాసుకా to pass (v.intr.)

GRAMMAR NOTES

37.1. In this lesson the past tense forms of the verb $\partial^6 p\bar{o}$ to go' are introduced. It (the verb $\partial^6 p\bar{o}$) takes $-\omega v/-\omega v - y\bar{a}/-yiM$ as the past tense suffix. The compound bases formed by adding the auxiliary $\partial^6 p\bar{o}$ also take $-\omega v/-\omega v - \bar{a}v/-yiM$ as the past tense suffix.

37.1.1. $-\infty$ - yiM occurs before the feminine inferior and neuter singular suffix $-\triangle$ -di.

ఆమె ఇంటికి పో – యం – ది. āme iMṭiki pō-yi-Mdi. 'She went home.' అది నిద్రపో – యం – ది. adi nidrapōy-iM-di. 'She/It slept.' బస్సు చెడిపో – యం – ది. bassu ceḍipō-yiM-di. 'The bus broke down.'

37.1.2. $-\omega \bar{y}$ - $y\bar{a}$ occurs before the other personal suffixes.

సేను ఇంటికి పోయాను. 'I went home.' nēnu iMţiki pōyānu. మేం/మనం ఇంటికి పోయాం. 'We went home.' mēM/manaM iMţiki pōyāM. నువ్వు బడికి పోయావు. 'You went to the school.' nuvvu badiki pōyāvu. మీరు/వాళ్ళు బయటికి పోయారు. 'You (pl.)/They(hum.) went out.' mīru/vāḷḷu bayaṭiki pōyāru. అతను/వాడు లోపలికి పోయాడు. 'He went in.' atanu/vāḍu lōpaliki pōyāḍu. ఆయన/ఆమె ఆఫీసుకు పోయారు. 'He/She went to the office.' āyana/āme āfīsuku pōyāru.

- **37.2.** Another monosyllabic verb $\overline{z}^{\circ} k\bar{a}$ 'to become; to be completed; to be over is also introduced in this lesson. (The other monosyllabic bases are $\overline{z}^{\circ} r\bar{a}$ 'to come, $\vec{z}^{\circ} t\bar{c} [t\bar{z}^{\circ}]$ 'to bring', and $\vec{z}^{\circ} p\bar{c}$ 'to go')
- 37.2.1. $\overline{z} k\overline{a}$ becomes (i) అఫ్ avu- before a suffix beginning with $\overline{b} t$ or $\overline{b} d$, and (ii) అయ్ ay- before a suffix beginning with $\overline{b} y$ or $\overline{a} i$.

నేను పెద్దవాణ్ణి అవు – తున్నాను. 'I am becoming big/old.'
nēnu peddavāṇṇi avu-tunnānu.
మనం పెద్దవాళ్ళం అవు – దాం. 'Let us become big/old people.'
manM peddavāḷḷaM avu-dāM.

37.2.2. కా $k\bar{a}$ takes $-\infty$ "/ $-\approx$ 0 - $y\bar{a}/-iM$ as the past tense suffix. $-\approx$ 0 -iM occurs before the feminine inferior and neuter singular suffix $-\alpha$ 0 -di0. $-\infty$ 0 - $y\bar{a}$ 0 occurs before the other personal suffixes.

అయ్యాం $ayy\bar{a}M$ 'we became'; అయ్యాపు $ayy\bar{a}vu$ 'you became'; అయ్యారు $ayy\bar{a}ru$ 'you (pl.)/they (hum.) became'; అయ్యాడు $ayy\bar{a}du$ 'he became'; అయ్యాయి $ayy\bar{a}yi$ 'they (neut.) became', etc.

నువ్వు పాసయ్యావు. 'You passed.' (పాసుకా+యా–వు = పాసు–అయ్–యా–వు = పాసయ్యావు. See 37.3.) nuvvu $p\bar{a}sayy\bar{a}vu$. $(p\bar{a}suk\bar{a} + y\bar{a}-vu = p\bar{a}su-ay-y\bar{a}-vu = p\bar{a}sayy\bar{a}vu)$

37.3. The compound bases formed by adding the verbal bases \overline{z} $k\overline{a}$ and పో $p\overline{o}$ such as పాసుకా $p\overline{a}suk\overline{a}$ 'to pass (intr.), నిద్దపో $nidrap\overline{o}$ 'sleep' will behave like the bases \overline{z} $k\overline{a}$ and పో $p\overline{o}$.

- 37.4. මගාම් *ayitē* 'if so (lesson 10); if it is like that; if it becomes like that' is the conditional form of the verb \overline{s} $k\overline{a}$. This is an exception to what is said in 32.2.
- 37.5. The letter sequence මගා ayi in forms like මගාංධ ayiMdi (37.2.2.) and මගාම් $ayit\bar{e}$ (37.4.), etc. also be written as ϖ ai.

అయింది/ఐంది ayiMdi/aiMdi She/It became (something).' అయితే/ఐతే $ayit\bar{e}/ait\bar{e}$ 'if it is like that; if it becomes like that' ఏం + ఆయింది = ఏమయింది/ఏమైంది? (2.11.) 'What happened?' $\bar{e}M + ayiMdi = \bar{e}mayiMdi/\bar{e}maiMdi$?

37.6. In this lesson defective verbs తెలుసు telusu' (somebody) know(s); to be known/understood' and పచ్చు vaccu' (somebody) know(s); to be known' are introduced. These verbs like కావాలి $k\bar{a}v\bar{a}li$ (16.1.), ఒద్దు oddu (16.2.), అక్సర్లేదు $akkarl\bar{e}du$ (16.3.), చాలు $c\bar{a}lu$ (17.2.) do not express any tense and they take the subject in dative case (16.1.).

నాకు శర్మ తెలుసు. *nāku śarma telusu.* 1 know Sarma. నాకు తెలుగు వచ్చు. *nāku telugu vaccu.* I know Telugu.

37.6.1. తెలియదు teliyadu'is not known' (singular), తెలియవు teliyavu 'are not known' (neuter plural), are the negative forms of తెలుసు telusu'(somebody) know(s)', రాదు rādu'is not known' (singular), రావు rāvu'are not known' (neuter plural), are the negative form of వచ్చు vaccu. The affirmative forms తెలుసు telusu and వచ్చు vaccu are used both in singular and plural numbers.

నాకు మణి తెలుసు. 'I know Mani.' nāku maņi telusu.

నీకు వాళ్ళు తెలుసా? 'Do you know them?.'

nīku vāļļu telusā?

మీకు రవి తెలియదు. 'You don't know Ravi..'

mīku ravi teliyadu.

అతనికి గుంటూరు తెలియదు. 'He doesn't know Guntur.'

ataniki guMṭūru teliyadu.

మనకు ఈ విషయాలు తెలియవు. 'We don't know these matters.'

manaku ī viṣayālu teliyavu.

నాకు తెలుగు వచ్చు. 'I know Telugu.'

nāku telugu vaccu.

రవికి పాటలు వచ్చు. 'Ravi knows songs.'

raviki pāṭalu vaccu.

కమలకు హిందీ రాదు. 'Kamala doesn't know Hindi.'

kamalaku hiMdī rādu.

అతనికి మన భాషలు రావు. 'He doesn't know our languages..'

ataniki mana bhāṣalu rāvu.

వాళ్ళకు నేను తెలుసు. 'They know me.'

vāļļaku nēnu telusu.

వాళ్ళకు నువ్వు తెలియదు. 'They don't know you.'

vāļļaku nuvvu teliyadu.

వాళ్ళకు తెలుగు వచ్చు. 'They know Telugu.'

vāļļaku telugu vaccu.

వాళ్ళకు పాటలు రావు. 'They don't know songs.'

vāļļaku pāţalu rāvu.

వాళ్ళకు హిందీ రాదు. 'They don't know Hindi.'

vāļļaku hiMdī rādu.

37.6.2. వచ్చు *vaccu* and its negative forms రాదు $r\bar{a}du$ and రావు $r\bar{a}vu$ are used to express the PERFORMABLE knowledge (a skill and/or capability of doing or performing something) of the subject of the sentence.

నాకు తెలుగు వచ్చు. 'I know (speaking) Telugu.' $n\bar{a}ku$ telugu vaccu. రవికి బొమ్మలు చెయ్యటం వచ్చు.'He knows making dolls.' raviki bommalu ceyyaṭaM vaccu. వాళ్ళకు హిందీ రాదు. 'They don't know (speaking) Hindi.' $v\bar{a}llaku$ hiMdī rādu. అతనికి పాటలు రావు. 'He does not know (singing) songs.' ataniki pāṭalu rāvu.

37.6.3. తెలుసు *telusu* and its negative forms తెలియదు *teliyadu* and తెలియవు *teliyavu* are used to express the knowledge - both information and the capability of doing or performing something - of the subject of the sentence.

నాకు గుంటూరు తెలుసు. *nāku guMṭūru telusu.* 'I know Guntur.' రవికి ఆ విషయం తెలుసు. *raviki ā viṣayaM telusu.* 'Ravi knows that matter.' నాకు రవి తెలుసు. *nāku ravi telusu.* 'I know Ravi.'

In these examples, no performable knowledge nor a skill is expressed. So వచ్చు vaccu and its negative forms cannot be used here. But in the following examples, both వచ్చు vaccu and తెలుసు telusu (along with their negative forms) can be used. It may be noted that whatever is stated about వచ్చు vaccu and తెలుసు telusu is applicable to their negative forms also.

నాకు తెలుగు తెలుసు/వచ్చు. 'I know Telugu.' nāku telugu telusu/vaccu. హరికి బొమ్మలు చెయ్యటం తెలుసు/వచ్చు. 'Hari knows making dolls. (Hari knows nāku telugu telusu/vaccu. how to make dolls.)'

Wherever వచ్చు *vaccu* is used, తెలుసు *telusu* can also be substituted for it. But the reverse is not possible.

37.7. Sec kritaM'ago' is a postposition and it occurs after an oblique base (8.9.).

రెండు నెలల క్రితం *reMḍu nelala kritaM* 'two months ago'

37.8. ව්රාජිම් $l\bar{e}kap\bar{o}t\bar{e}$ 'if not' is originally formed by adding the negative conditional suffix –ಅරාජිම් $-akap\bar{o}t\bar{e}$ (32.3.) to the base වී– $l\bar{e}$ - 'not to be' (the negative base of සං uMdu 'to be'). Therefore it can be used to mean 'if it not there' also.

నీ దగ్గర చిల్లర ఉంటే అతనికి పది రూపాయలు ఇవ్వు; లేకపోతే నేనే వంద రూపాయల నోటు మార్చి ఇస్తాను. nī daggara cillara uMṭē ataniki padi rūpāyalu ivvu; lēkapōtē nēnē vaMda rūpāyala nōṭu mārci istānu. 'Give him ten rupees if you have change; otherwise, I change hundred rupees note and give him.' నీ దగ్గర కలం ఉందా? లేకపోతే నా కలం తీసుకో.

ని దగ్గర్ కలం ఉందా? లోకపౌత నా కలం తనుకో. nī daggara kalaM uMdā? lēkapōtē nā kalaM tīsukō. 'Do you have pen? If you don't have take my pen.'

37.9. Notice the use of the reflexive pronoun తను *tanu* (oblique base తన *tana*) in this lesson as used in sentences like

రవి తను మంచివాణ్ణి అనుకుంటాడు. 'Ravi thinks that he (Ravi) is a ravi tanu maMcivāṇṇi anukuMṭāḍu. nice person.'
రవి తను పాసవుతాను అనుకుంటున్నాడు. 'Ravi is thnking that he (Ravi) ravi tanu pāsavutānu anukuMṭunnāḍu. will pass.'

37.10. Notice the use of the conditional and the dubitative marker $-\delta - \bar{o}$ (15.1.; 25.6.) in the sentence pattern like the following.

<u>వస్తే</u> రెండు <u>బస్సులో</u> మూడు <u>బస్సులో</u> ఒకే సారి వస్తాయి; లేకపోతే అసలు రావు. vastē reMḍu bassulō mūḍu bassulō okē sāri vastāyi; lēkapōtē asalu rāvu. 'If the busses come, two or three of them come together. Otherwise no bus at all.'

37.11. Notice the function of the dative case suffix in sentences like the following.

బస్సుకు టైము అయింది. 'The time is up for the bus.' (c.f. 20.12.) bassuku taimu aiMdi.

37.12. Also notice another use of the dative case suffix in expressing difference between two objects.

Notice the use of the inclusive marker (7.9.) in this example sentence to denote the coordinative conjunction 'and' (5.6.).

37.13. Notice the use of the adverbial marker $-\pi^{\circ}$ - $g\bar{a}$ (16.6.) 'as' an adverbializer, with the oblique bases in sentences like:

బాలయ్య నాతో ఒక స్పేహితుడిగా మాట్లాడ్తాడు. 'Balayya spkeaks to me **as** a bālayya nātō oka snēhituḍigā maṭlāḍtāḍu. friend.'

Recall that there is another adverbializer (adverbializer of manner) $-\Im r$ $-l\bar{a}g\bar{a}$ (21.9.) 'like'. The contrast between these two adverbializers can be seen in the following sentences.

- రవి ప్రస్సిపాల్ గా మాట్లాడుతున్నాడు. 'Ravi is talking **as** the Principal.' ravi prinsipāl gā māṭlāḍutunnāḍu.
- రవి ్పిన్సిపాల్ లాగా మాట్లాడుతున్నాడు. 'Ravi is talking *like* the Principal.' ravi prinsipāl lāgā māṭlāḍutunnāḍu.

In the first sentence *Ravi* is the Principal. As such, he is talking asserting the position of the Principal. In the second sentence *Ravi* is *not* the Principal. He is just imitating the Principal (another person) in talking.

-ਦਾਨਾ $-l\bar{a}g\bar{a}$ stands for a *comparison* between the subject noun and the noun to which it (-ਦਾਨਾ $-l\bar{a}g\bar{a})$ is added; whereas, -ਨਾ $-g\bar{a}$ stands for a situation where the subject noun assumes the *status* or the *position* of the other noun to which it (-ਨਾ $-g\bar{a})$ is added.